

CLOENDA

Joan Carles RODRÍGUEZ i MIÑANA

No és pas el primer cop -i probablement tampoc no serà el darrer- que la Societat Andorrana de Ciències aborda en la Diada Andorrana de la Universitat Catalana d'Estiu la relació amb les persones i els territoris que l'envolten.

Com recordava n'Amadeu Gallart, economista i ex-batlle de la Seu d'Urgell, ja l'any 2003 el tema escollit va ser *Andorra i els seus veïns del sud*; de fet, hom pot considerar que quan ja tan enrere com al 1994 (com passa el temps!) el tema tractat fou *Andorra i la catalanitat*, la preocupació per la relació d'Andorra amb els seus veïns (del sud i del nord) ja hi era.

Es felicitava l'Amadeu per l'evident avenç constatable en comparar la diada actual amb aquella tan llunyana: ja el títol de l'actual, *L'Àrea Funcional Andorra-Pirineus*, li semblava molt més encertat (dos anys després, el 2005, vam repetir l'error, segurament per compensar, quan vam anomenar aquella diada *Andorra i els seus veïns del nord*); però sobretot ressaltava el fet que el tema es tractés de manera conjunta entre Andorra i tots els territoris que l'envolten, siguin a tramuntana, sol ixent, migdia o ponent (i s'expressin en la llengua en què s'expressin).

De manera molt central, subratllava (amb raó) la important participació, tant en quantitat (ha estat una de les diades més participatives) com, sobretot, en qualitat: ambaixadors i ex-ambaixadors, un ex-secretari de la Mitra, Batlles i exbatlles (de Puigcerdà, Bourg-Madame, Ax-les-Thermes, Mérens, mentre els actuals de la Seu, Sort i l'Hospitalet, que no han pogut venir a exposar-les, ens les deixaran escrites), el President de la Cambra de Comerç dels Pirineus Orientals, artistes, experts, estudiosos, economistes, geògrafs, urbanistes, comunicadors, emprenedors, polítics... de banda i banda del Pirineu; i especialment destacada la nombrosa i qualificada presència del Ministeri d'Afers Exteriors d'Andorra, amb una delegació encapçalada per la Ministra, Maria Ubach, acompanyada del Secretari d'Estat, Landry Riba; l'Ambaixadora Eva Descarrega i el Director, Andreu Jordi, amb les seves i aclaridores exposicions (també hi ha participat un anterior Ministre del ram, el Sr. Juli Minoves).

Tanmateix, no ha estat només qüestió de presència física, ans de missatges importants: la mateixa Ministra anunciava que Andorra es posava a disposició dels veïns per treballar i fer arribar els neguits comuns a l'esfera internacional, si fos adient.

I és que, com comentava l'ex-ambaixador d'Espanya a Andorra (ara al Consell d'Europa) Manuel Montobbio en una reflexió estrictament personal i no oficial i ens ratificava amb xifres el geògraf Joan Becat, membre numerari de l'IEC: "*Espanya i França tenen el Pirineu, sí, però tenen també molts altres territoris de què ocupar-se*".

Efectivament, França i Espanya tenen Pirineu, mentre que Andorra és Pirineu. Com l'Arieja, l'Alt Urgell, els Pallars o la Cerdanya, Andorra és intrínsecament pirinenca, sense el Pirineu no seria (o seria tota una altra cosa).

Ens recordava el Batlle de Puigcerdà que Andorra sola té més població que tot el Pirineu català junt (que al seu torn representa el 20% del territori de la comunitat autònoma de Catalunya).

Ho reblava Becat amb la seva consideració d'Andorra com "*la sola ciutat del Pirineu*", i reconeixia que "*certament, a l'est tenim també Perpinyà i Girona*" [hi afegeixo jo: i més lluny i a altra escala, Barcelona, Tolosa...], però és obvi que aquestes ciutats no poden tenir la consideració de pròpiament pirinenques, com l'ha de tenir necessàriament Andorra.

Tinc la sensació que, un cop Andorra ha assentat les relacions d'estat a estat amb els veïns, ha pogut -val a dir que abans ja ho volia- atansar-se als territoris i persones que l'envolten, aquells més propers, amb els quals manté les més grans connexions històriques, econòmiques, culturals, sentimentals i, fins i tot, familiars; alhora que aquests territoris i llurs habitants també s'han adonat del gran avantatge que podem tots extreure de la consideració d'Andorra com a subjecte estatal de ple dret dins de la comunitat internacional.

Sens dubte, el Pirineu ho tindria molt més difícil sense Andorra i Andorra no existiria sense el Pirineu. Com reflexionava també Montobbio (entre d'altres ponents), hem de tendir cap a una relació de la qual tots traiem profit; no pas un joc de suma zero, ans una situació en la qual tots en sortim guanyant (un *win-win*, en terminologia actual).

Abans d'acabar, voldria agrair al Govern d'Andorra, al Ministeri d'Educació i a FEDA el suport i patrocini; als mitjans de comunicació, el ressò de l'esdeveniment, que permet que tothom es faci una idea del seu contingut i pugui opinar; a la presidenta, Àngels Mach, i a l'expresident, Antoni Pol; a la coordinadora, Marta Fonolleda; a l'Hèctor Mas, per l'enregistrament en vídeo i àudio de tot (de la Jornada no només n'ha sortit el llibre que teniu a les mans, ans també la gravació fidel de l'esdeveniment, que pot veure's arreu del món a la plataforma Youtube) i, *last but not least*, als que hi han participat, tant sigui presentant comunicació presencial com escrita, així com a tots ells aquells que hi heu assistit, potser posant preguntes i intervenint en les respostes o bé escoltant-les i reflexionant-hi; a tots els qui s'interessaren aleshores pel tema o us hi interesseu ara, llegint aquest llibre o seguint el debat en diferit.

A tots, totes vosaltres, moltes, moltes, moltes gràcies.

Joan-Carles Rodríguez Miñana,

notari, vocal de la Junta directiva i representant de la SAC
a la Comissió Nacional Andorrana per la UNESCO